

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

186

Vragen van het lid **Oosenbrug** (PvdA) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat orthodontisten vingerafdrukken afnemen* (ingezonden 2 september 2016).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 11 oktober 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 23.

Vraag 1

Kent u het bericht «Help! Mijn orthodontist scant kindervingers»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4 en 5

Deelt u de mening dat het opslaan van vingerafdrukken door orthodontisten voor de vaststelling van de identiteit van een (minderjarige) patiënt een overbodig middel is? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat het registreren dan wel het opslaan van een vingerafdruk door een orthodontist risico's voor schending van de persoonlijke levenssfeer met zich mee kan brengen? Zo ja, waarom en aan welke risico's denkt u? Zo nee, waarom niet?

Mogen orthodontisten vingerafdrukken van (minderjarige) patiënten afnemen en opslaan? Zo ja, waarom en maakt het daarbij uit of de ouder daar toestemming voor heeft gegeven? Zo nee, waarom niet en wat kunt u doen om hier een einde aan te maken?

Voldoet het systeem dat orthodontisten volgens het genoemde bericht gebruiken voor het registreren en opslaan van vingerafdrukken aan de wettelijke vereisten ten aanzien van het verzamelen en beschermen van persoonsgegevens?

Antwoord 2, 3, 4 en 5

Uit navraag bij de Nederlandse Vereniging van Orthodontisten (NVvO) blijkt dat er geen vingerafdrukken worden geregistreerd of opgeslagen. Het gaat hier om zogenoemde vingerherkenningsscans. Deze techniek is als volgt. Op

¹ <http://www.rtlnieuws.nl/columns/column/bart-van-den-berg/help-mijn-orthodontist-scant-kindervingers>

basis van het patroon van de vinger wordt een getal van 256 tekens gegenereerd. Van deze getallenbrij is geen vingerafdruk op te bouwen. De praktijk slaat die informatie op in een bestand die het patiëntnummer krijgt van de desbetreffende patiënt. De informatie is niet rechtstreeks gekoppeld aan een persoon. Het bestand maakt integraal onderdeel uit van een patiëntendossier en bescherming van deze gegevens valt dus ook onder de norm en richtlijn van het medisch dossier. De praktijk houdt die gegevens in huis en dit wordt niet naar buiten gebracht.

Volgens de NVvO gebruiken orthodontisten deze techniek om processen te verbeteren, zoals op een snelle en gemakkelijke manier aan de balie controleren of de patiënt degene is die hij zegt te zijn.

Deze techniek is weliswaar minder vergaand dan het registreren of opslaan van vingerafdrukken, echter er is wel sprake van het verwerken van persoonsgegevens. Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is daarvoor ondubbelzinnige toestemming van de betrokkene vereist. Als het om minderjarige kinderen onder de zestien jaar gaat, dan is ondubbelzinnige toestemming van de ouders nodig. De toestemming moet een vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting zijn. Betrokkene moet van tevoren weten wat de vingerherkenningsscan inhoudt en waarvoor het gebruikt wordt. Als er geen ondubbelzinnige toestemming is gegeven, dan mag géén vingerherkenningsscan worden gebruikt.

De Wbp bepaalt daarnaast dat technische en organisatorische maatregelen door de verantwoordelijke moeten worden genomen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.²

Onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming, die vanaf 25 mei 2018 van toepassing is, worden biometrische gegevens aangemerkt als bijzondere persoonsgegevens. Het verwerken van die gegevens is in principe verboden, tenzij één van de uitzonderingsgronden van de AVG van toepassing is. Uitdrukkelijke toestemming van betrokkene is een uitzonderingsgrond.

De Autoriteit Persoonsgegevens is bij wet ingesteld om te oordelen of verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens zich aan de in Nederland geldende wetgeving voor de bescherming van persoonsgegevens houden. De Autoriteit Persoonsgegevens is een onafhankelijke toezichthouder. Het past mij dan ook niet een oordeel uit te spreken over de vraag of de geldende regelgeving wordt geschonden.

Wel ben ik van mening dat in het oog moet worden gehouden of de genoemde techniek proportioneel is voor het doel waarvoor het wordt gebruikt en dat dit doel niet op een andere, voor de cliënt minder nadelige wijze kan worden bereikt. Orthodontisten hebben ook andere – minder privacygevoelige – methoden tot hun beschikking om te controleren of de cliënt degene is die hij zegt te zijn.

Vraag 6

Hoeveel orthodontisten nemen vingerafdrukken af?

Antwoord 6

Er zijn circa 15 van de circa 200 praktijken die de hiervoor beschreven techniek gebruiken.

Vraag 7

Kent u meer beroepsgroepen die vingerafdrukken van hun klanten afnemen? Zo ja, wie betreft dit en waarom worden er vingerafdrukken afgenomen?

Antwoord 7

Ik ben niet bekend met andere beroepsgroepen in de zorg die deze techniek van vingerherkenningsscans bij hun cliënten gebruiken.

² De eisen voor informatiebeveiliging in de zorg zijn te vinden in de NEN 7510, NEN 7512 en NEN 7513 voor respectievelijk veilige omgang met informatie, gegevensuitwisseling en het vastleggen van acties op elektronische patiëntdossiers.